

Het Duistere Rijk van Vervalsching en Namaak

DOOR DR. P. F. VAN HAMEL ROOS

Indien ik aan de gewaardeerde uitnoodiging van de redactie van dit blad om het een en ander op bovengenoemd terrein mede te deelen, gaarne voldoe, ligt het niet in mijn bedoeling de lezers te vermoeien en te vervelen door uitvoerige betoogen betreffende de samenstelling van voedingsmiddelen, doch slechts grepen te doen uit het zoorlijke gebied van bedrog en knoeierijen.

Onwillekeurig denk ik daarbij aan een variant op het bekende woord van Goethe:

*„Greift nur hinein in's volle Fälscherleben,
„Und wo Ihr's packt, da ist es interessant!“*

Indien wij met dit „packen“ beginnen bij het Paradijs, kunnen wij al dadelijk constateeren, dat de oorzaak, de prima causa van alle vervalschingen is „de vervalsching van de menschelijke natuur.“ En deze heeft zich in den loop der eeuwen niet onbetuigd gelaten. De Grieken en Romeinen wisten reeds op geraffineerde wijze allerlei bedrog te plegen met voedings- en genotmiddelen — de wijn b. v. mocht in Griekenland niet te alcoholrijk zijn (men had toen reeds droogleggingseigenschappen) — er moest water bijgevoegd worden, en zóó volgaarne werd aan dezen eisch der hygiëne voldaan, dat straffen tegen wijnvervalsching

moesten ingevoerd worden. 't Herinnert aan een vervalschingsprocedure in onze dagen, waarbij de advocaat van een slijter, die zijn jenever sterk verdund had, zich beriep op de schadelijkheid van te sterken alcohol en den vervalschenden slijter als een weldoener der jenever-drinkende menschheid verdedigde!

De vervalschingen van onze voornaamste grondstof, meel, speelden in vroeger dagen een zeer belangrijke rol, en hoewel de menging met gips gelukkig tot de geschiedenis behoort, werd nog in 1886 door mij een vermenging van niet minder dan 23⁰/₁₀ marmergruis in rijstmeel uit Italië geconstateerd. Gelukkig werd spoedig door de noodige publicatie aan deze schandelijke praktijken een einde gemaakt en de Italianen werden verzocht het marmer ons niet in den vorm van vervalscht meel in de maag te stoppen, doch als echte en fraaie (of desnoods nagemaakte) marmer-beelden te leveren. Dat behalve met marmerstof de knoeiers zich niet ontzagen allerlei andere minerale en schadelijke stoffen in de levensmiddelen te mengen, moge blijken uit het volgende gedicht, dat te typisch is om het te vertalen:

*„Vier Dinge bringen grossen Lohn.
„Gips, Schwerspath, Kreide und der Thon.
„Sie sind für viele Sachen gut
„So für des Säuglings Arrowroot
„Für Bleiweiss, Butter, Chocolate.
„Für Zuckerpulver, Moscowade.
„Für Seife, Talg und Opium,
„Berliner Blau und auch Chinin,
„Bei jedem Pulver welches weiss.
„Dass Viergespan erhält den Preis!“*

*„Der beste Reim auf Publikum
„Bleibt erstens, zweitens, drittes
dumm.
„Man kann es scheeren wie man will
„Kaum wundert sich 's. stets hält es still!“*

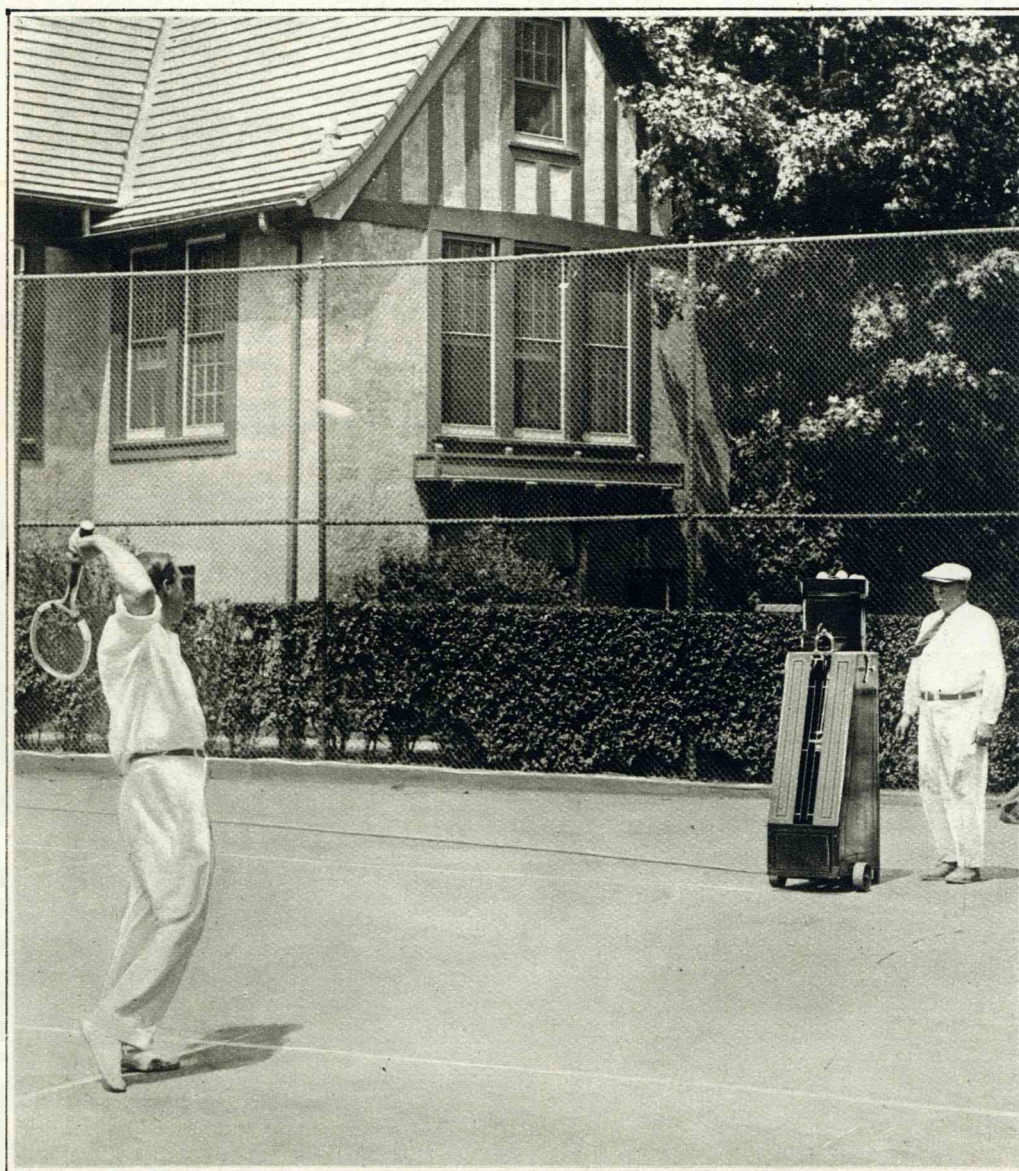
*„Was man noch nicht verfälschen kann
„Sieht man als Luft und Wasser an!“*

Als motto voor vervalschers werd in Duitschland het volgende schoone versje gedicht:

*„Was du nit willst dass man Dir thue
„Das füge fröhlich Anderen zu!!“*

Dat de rassenhaat een belangrijke rol speelde bij de beoordeeling en de bestrijding der vervalschingen, vooral tijdens en kort na den oorlog tusschen Duitschland en Frankrijk, moge blijken uit de volgende geestige satire van den beroemden Franschen tooneelcriticus Francisque Sarcey. 't Was gewoonte in Frankrijk alles af te keuren, wat van Duitschen oorspong was. Ziehier het scherpe verhaal: „Er waren eens vier hongerige Russische vliegen. Een harer ziet een pot met gekleurde confituren en verzadigt zich met den smakelijken inhoud daarvan. Helaas!... De confituren waren vervalscht met vergiftige koperkleuren... De tweede vlieg was minder begeerig; slechts het dagelijksch brood was haar zoeken, doch zij bezweek, daar het brood vervalscht was met aluin! Daar de twee eerste vliegen alles opgegeten hadden, en tot welken kostbaren prijs!, bleef er voor de derde vlieg alleen wat te drinken over, en met wellust liet zij zich vallen in een glas schuimend bier. Doch ziet! het bier was gebrouwen met aloë en salicylzuur en een jammerlijke dood was deze vlieg beschoren! De laatst overgebleven vlieg had alles met betraande oogen aanschouwd (en dit zegt wat met 500 vliegenoogen!) en besloot uit droefheid over de hoedanigheid der Duitsche waren en de gebleken onmogelijkheid om in Rusland vrij te leven, 'n eind aan haar droevig bestaan te maken.

Vol stervensmoed verslindt zij groote hoeveelheid vliegenvlieg papier waarop zij duidelijk „Vliegendood“ leest, doch, vreemd genoeg! hoe meer zij eet hoe gezonder zij wordt. Het papier was werkeloos en vervalscht en kon geen enkele vlieg dooden!... Het was evenals andere artikelen in Duitschland vervaardigd.“ Gelukkig, dat dergelijke vijandige uitingen niet meer voorkomen en geen zin meer hebben.

EEN TENNIS-MACHINE. In Amerika gebruikt men tegenwoordig een instrument, dat 36 ballen met verschillende kracht „afvuurt“, om spelers te laten trainen in den terugslag van service.